Techniky spracovanie veľkých dát*

Tomáš Zenka

Slovenská technická univerzita v Bratislave Fakulta informatiky a informačných technológií xzenka@stuba.sk

5. november 2023

Abstrakt

Článok skúma a porovnáva techniky spracovania veľkého množstva dát, čo je kľúčové v dnešnej digitálnej dobe, kde sa generuje obrovské množstvo informácií. Cieľom je poskytnúť prehľad o moderných prístupoch a nástrojoch určených na manipuláciu s masívnymi dátovými súbormi. Tieto nástroje zahŕňajú distribuované systémy na spracovanie dát, algoritmy strojového učenia a metriky na hodnotenie kvality dát. Dôraz sa kladie na potrebu rýchleho spracovania dát v reálnom čase, čo umožňuje rýchlu analýzu a tvorbu hodnotných poznatkov z týchto objemných dátových zdrojov. Článok taktiež uvádza príklady aplikácií v rôznych odvetviach, ako je medicína, finančníctvo a priemysel. Spracovanie veľkého množstva dát sa stáva nevyhnutným nástrojom pre konkurencieschopnosť a inovácie v súčasnom digitálnom prostredí.

1 Úvod

Pojem "veľké dáta" (Big Data) odkazuje na súbor dát, ktorých veľkosť, komplexnosť a rýchlosť rastu je rapídna. Preto sú zložité na spracovanie a analýzu. [1] Cieľom článku je poskytnúť prehľad o prístupoch a technikách na manipuláciu s týmito dátami. Tieto nástroje zahŕňajú distrubuované systémy na spracovanie dát 2.1 a metriky na hodnotenie kvality dát 2.2. Článok sa zameriava aj na rýchle spracovanie dát v reálnom čase 3. Na záver sú uvedené aplikácie v rôznych odvetviach ??.

2 Techniky spracovania veľkého množstva dát

Rýchle tempo digitalizácie vytvára obrovské množstvo dát. V dnešnej digitálnej dobe je dôležitá výzva spracovanie veľkého množstva dát. Len za posledné desaťročia sa celkový počet dát na svete zvýšil na 1,8 ZB [2]. Preto boli na tieto účely spracovanie týchto dát vyvinuté rôzne techniky a nástroje. Umožňujú používateľovi efektívne manipulovať a pracovať s masívnymi dátovými súbormi.

^{*}Semestrálny projekt v predmete Metódy inžinierskej práce, ak. rok 2023/24, vedenie: Vladimír Mlynarovič

2.1 Distribuované systémy na spracovanie dát

Distribuované systémy na spracovanie dát predstavujú kľúčový prvok v digitálnom svete. Rýchlosť a škálovateľnosť sú najdôležitejšie aspekty. Rozoberieme si základné systémy, ktoré umožňujú rýchlo a efektívne získavať relevantné informácie z masívnych dátových sád.

2.1.1 Hadoop: MapReduce

Hadoop je programovací framework (rámec) na podporu spracovania veľkých dátových súborov. Bol vyvinútý spoločnosťou Google MapReduce. V súčastnosti sa v praxi používa Appache Hadoop, ktorý sa rozdeľuje na rôzne časti:

- 1. Hadoop Kernel
- 2. MapReduce
- 3. HDFS

Hlavnou výhodou frameworku Hadoop je úložný systém odolný voči chýbam s názvom Hadoop Distributed File System (HDFS). Je schopný uložiť obrovské množstvo informácií, postupne sa škálovať a to najdôležitej je, že dokáže prežiť zlyhanie významných častí infraštruktúry úložsika.

Hadoop vytvára zhluky strojov a koordinuje prácu medzi nimi. Ak jeden zlyhá tak Hadoop pokračuje bez stráty. Prácu zlyhaného článku prehodí na zvyšné počítače.

Hlavnou zložkou ekosystému Hadoop je MapReducce framework. Umožňuje rozdelenie problému a dát na menšie a spustiť ich paralelne. MapReduce má dve funkcie:

- $\bullet\,$ map ako vstup hodnota/klúč páru a generuje intemediate set párov klúčov/hodnôt
- $\bullet\,$ reduce spája intermediate set hodnôt s rovnakým intermediate set klúčov

[1]

2.1.2 Apache Spark

Apache Spark je nová generácia systémov na spracovanie veľkých dát. Systém Apache Spark pozostáva z hlavných systémov:

- Spark core (jadro)
- Upper-level libraries

V porovnaní s Hadoop MapReduce je Apache Spark rýchlejší a všestranejší. Vďaka knižniciam sa dá použiť na strojové učenie (knižnica Spark's MLlib), grafická analýza (knižnica GraphX), prúdové spracovanie (knižnica Spark Streaming) a aj na spracovanie štruktúrovaných dát (knižnica Spark SQL). Kombinuje jadro pre distrubuované výpočty s pokročilým programovacím modelom pre spracovanie v pamäti (in-memory processing) 3.1. Zachováva rovnakú možnosť škálovania a odolnosti voči chybám ako Hadoop MapReduce, avšak poskytuje viacstupňový model programovania. Čelkovo je rýchlejší a oveľa jednoduchši na používanie. [5]

2.2 Metriky na hodnotenie kvality dát

. . .

3 Rýchle spracovanie dát v reálnom čase

Táto sekcia sa zameriava a kladie dôraz na rýchle a efektívne spracovanie dát v danom čase. V súčastnom digitálnom prostredí sa obzvlásť kladie dôraz na analýzu dát v okamihu kedy sú generované.

3.1 Spracovanie v pamäti

Spracovanie v pamäti je základom pre Apache Spark. Umožňuje mu to ukladať prechodné dáta do pamäte, čo má za následok to, že namiesto aby všetky dáta išli na disk a neskôr sa vyberali z disku, tak sú uložené dočasne v pamäti kde čakujú na spracovanie. Toto urýchluje celý proces spracovania dát. [5]

V databázach, ktoré používajú in-memory processing sa veľké množstvo dát generuje v reálnom čase. Je potrebné ho v reálnom čase aj spracovať. Väčšina dát prichádza priamo do pamäte na spracovanie, len málo dát ide na pevný disk na dlhodobé uloženie. [4]

3.2 Systémy na spracovanie tokov

Jedná sa o klúčové nastroje v prípade ak nám priebežne prúdi veľké množstvo dát. Dokážu ich rýchlo a efektívne spracovať. Takéto dáta môžu byť napríklad dáta zo senzorov alebo zo sociálnych medií.

Momentálne najpoužívanejší sytém je Apache Kafka. Výhody Apache Kafka sú, že je škálovatelná a spoľahlivá. [3]

4 Záver

Literatúra

- [1] Harshawardhan S Bhosale and Devendra P Gadekar. A review paper on big data and hadoop. *International Journal of Scientific and Research Publications*, 4(10):1–7, 2014.
- [2] Min Chen, Shiwen Mao, and Yunhao Liu. Big data: A survey. MOBILE NETWORKS & APPLICATIONS, 19(2):171–209, APR 2014.
- [3] Bhole Rahul Hiraman, Chapte Viresh M., and Karve Abhijeet C. A study of apache kafka in big data stream processing. In 2018 International Conference on Information, Communication, Engineering and Technology (ICI-CET), pages 1–3, 2018.
- [4] Wu Jun and Huang Zhixiong. Research on in-memory computing model and data analysis. In 2015 8th International Conference on Intelligent Computation Technology and Automation (ICICTA), pages 726–729, 2015.

4 LITERATÚRA

[5] Salman Salloum, Ruslan Dautov, Xiaojun Chen, Patrick Xiaogang Peng, and Joshua Zhexue Huang. Big data analytics on apache spark. *International Journal of Data Science and Analytics*, 1:145–164, 2016.